

Kuukiri

Nr. 6 (126) Juuni 2004

Sõnumeid

Eelhääletusel

8. juunil oli Uusnas võimalik osaleda Euroopa Parlamendi eelhääletusel. Osahüingu "Leik" saalis võtsid vastu valimiskomisjoni liikmed Elle Sülla, Ly Raudjalg ja Jüri Vollmann.

Pärast isikut tõendava dokumendi esitamist andsin allkirja hääletusedeli saamise kohta ja suundusin sirmi taha valikut tegema. Sümpaatse poliitiku suhtes oli hea otsustada, sest kõik vajalik oli nähtaval.

Valimiskomisjoni liikmed väitsid, et valijate osalus oli normaalne. Juba astusidki sisse valijad Uusnast, Tustist, Tõnu-, Kuude- ja Saarekülalt.

Eelhääletus läks korda.

Kaarel Kumer

Isamaaliit käis Viiratsis

Isamaaliidu Viljandi piirkonna juhatusel on hea tava korraldada juhatuse koosolekuid erinevates piirkondades.

13. juunil toimus Viiratsi Rahvamajas Isamaaliidu Viljandi piirkonna juhatuse koosolek. Arutati päevapoliitilisi küsimusi, sealhulgas Viiratsisse osakonna moodustamist ning Riigikogu liige Helir-Valdor Seeder andis

• Hääle annab Uusna küla elanik Sulev Austrin. Valimiskomisjonis istuvad (vasakult) Elle Sülla, Ly Raudjalg ja Jüri Vollmann. KAAREL KUMERI foto

ülevalte parlamendi tööst.

Aprillikuu juhatuse koosolek toimus Kõpus, juunis aga saadakse kokku Tarvastu pastoraadis.

Roland Tulik
Isamaaliit

Algatati detailplaneering

Lähtudes krundi maa-ala ja selle ehitusõiguse määramise vajadusest ning võttes aluseks planeerimisseadu-

se ja Viiratsi valla ehitusmääruse, algatab Viiratsi Vallavalitsus korraldusega nr. 110 7. aprillist detailplaneeringu Uusna külas seltsimaja krundi maa-ala ja selle ehitusõiguse määramiseks.

Krista Pääsik,
maakorraldaja

Pensionärid lõpetasid hooaja

16. mail kogunesid pensionäride liidu liikmed Viljandi Kultuurimaja, et lõpetada sügistalvine hooaeg. Esinejad olid maakonna rahvamajadest.

Viiratsi Rahvamajast astusid üles noored kanneldajad ja eakate ansambel "Kanarbik". Tänaõhtu Rahvamaja esindas rühm "Röömsameelsed". Olustverest oli tantsijaid ja lauljaid ning Tuhalaanest laulu- ja tantsurühm "Sügislilled".

Tantsuks mängis Jaan Golding Suure-Jaanist. Rahvalikud laulud nakatasid kaasa laulma.

Liidu esimees Leida Leiur pidas esinejaid meeles tänukirjadega. Lilled kinkis Riina Orulaid.

Kaarel Kumer

Külapäevad

Tänaõhtu seitsmendad külapäevad toimuvad 19. juunil kell 15. Öhtul on jaanituli.

• Pildil on isamaaliitlased Valev Kaska, Helir-Valdor Seeder, Horvard Nurme ja Kalevi Kaur. Foto erakogust

VOLIKOGUS

20. mail

Lühidalt olulisest

Nimetati jaoskonnakomisjonide liikmed Euroopa Parlamendi valimisteks ja katastriüksuste sihtotstarbed.

Vabade metsamaade erastajate nimikirja lisati Hillar Vares.

Võeti vastu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri.

Vallal on nüüd teeregister

Teeseadus näeb ette, et lisaks riikliku registri peavad kohalikes omavalitsustes olema ka kohalike teede registrid, kus on kirjas kohalikud teed, tänavad, jalg- ja erateed. Teeregister toimib põhimääruse alusel. Sellega hakkab tegelema vallavalitsuse määratud töötaja.

Praegu teed inventariseeritakse, mille käigus saavad kõik teed nimetuse. Keeruliseks teeb ettevõtmise see, et iga omanik peab panema oma teelõigule nime.

Küla piir muutub

Viiratsi aleviku ja Mäeltküla piir muutub. Põhjuseks elamuuehitus.

Viiratsi aleviku maa hulka kuulub nüüdsest ka osaühingu "Tribus" sõnnikuhoidla. Seni paiknes osa Viiratsi aleviku Mäeltküla maa peal.

Valmase detailplaneering

Valmis on saanud Valma puhkeala detailplaneering. Selle tellija ja rahastaja on Võrtsjärve Sihtasutus.

"Viikom" reorganiseeritakse

Osaühingu "Viiratsi Veevärk" asutamise dokumendid on notari käes. Sinna oli vaja juurde volikogu otsust.

"Avatud Viiratsi" tegi ettepaneku, et loodava ettevõtte nõukogusse võiks kuuluda Jaan Leetsar. Kaupo Kase leidis, et tema töökoormus on liiga suur. Jaan Leetsar Valmast oli nõus nõukogu töös osalema, ta tunneb ka hästi veemajandust.

Vallavalitsus kutsus kokku komisjoni, kes arutas uuele vee-ettevõttele ülevõtava vara maksumust ja väärtuste hindamist. (Trasside väärtust on väga

raske hinnata.) Leiti, et varad antakse üle raamatupidamises oleva bilansilise maksumusega. Sellega oli nõus ka audiitor.

Lepingu alusel töötav Vello Raus tegeleb suurkaevude olukorra hindamisega. Nii saame teada, millised võiks üle anda vee-ettevõttele ja millised jäävad kohalikeks vajadusteks. Vastus tuleb saada ka küsimustele, kuidas tehniliselt ühendada Viiratsi veetrassi Viljandi veevärgiga, kuidas panna vett paremini liikuma, et see ei rikneks jms.

Viiratsi aleviku tootmistsoonile peaks jääma võimalus tarbida ka edaspidi kohalike kaevude vett. OÜ "Tribusele" tehti ettepanek luua vastav veeühistu, kes hakkaks haldama tootmistsooni kaevusid. "Tribus" palus üleandmise tingimusi täpsustada ja ettepanekut kooskõlastada ka teiste Viiratsi ettevõtetega. Samuti oleks vajalik moodustada suurkaevudele eraldi kinnistud.

Tasu volikogu töö osalemise eest

Aprillikuu volikogu istungil tõstatas "Avatud Viiratsi" küsimuse volikogu liikmete ja külavanemate osalustasu suurendamisest. Külavanemad mitte ainult ei käi koosolekul, vaid jagavad külarahvale informatsiooni väljaspool istungit. Eelarvekomisjon leidis, et ettepanek on mõistlik, kuid majanduslikud võimalused lubavad kompensatsiooni tõsta kõige rohkem 200 krooni võrra. Volikogu esimehe töötasus muudatusi ei tehtud. See jäi endiseks: 80 protsenti vallavanema palgast.

Eelarvemuudatused

Eelarvemuudatused tulenesid sellest, et varem ei kajastunud selles MA "Viikomi" kulusid ja teenitud tulusid. Samuti põhjustasid muudatused volikogu liikmete, külavanemate ja MTÜ esimeeste kompensatsiooni tõstmine.

Kolmas muudatus puudutab vaba aja üritusi. Kultuurkapitalilt saadud 22 000 krooni läheb Tänassilma Rahvamajale ja vaba aja üritusteks.

Avaldused

Keskerakonna Viiratsi piirkonna esimees Vello Lattik soovis, et lõpetataks koalitsioonileping volikogus Keskerakonna ja Rahvaliidu fraktsiooni vahel.

Vallavanema info

27. aprillil arutas vallavalitsus teede korrashoidu, vanade kodumasinat kokkukogumist ja Tänassilma Rahvamaja veetrassi ehitamist.

4. mail olid arutelu all Uusna prügi mahapanekukoha likvideerimine, heakorrakonkurss ja tegevusloa andmine.

11. mai istungil räägiti Uusna lauda põlengust, Valma külamajast, Viiratsi Päärstikeskuse juurest suunduva trepi olukorda, Uusna Lasteaia remondi rahastamist, kindlustuspakkumist, teeregistri pidamise põhimäärust, Uusna vana koolimaja kasutust, "AVM-TERMI" kirja soojaenergia hinna tõstmiseks ja spordiklubi "Tulevik" ebaperemeheliku suhtumist oma varasse.

18. mail otsustas vallavalitsus hoone müüki tehnika spordiklubile, lastelaagri korraldamist Uusna vana koolimajas, Valma külamaja taastamist, kauni kodu konkursi, kalda kindlustamist Valmas, sademevee juhtimist Viiratsi alevikus ja noortekeskuse loomist.

Avaldused

Keskerakonna Viiratsi piirkonna esimees Vello Lattik soovis, et lõpetataks koalitsioonileping volikogus Keskerakonna ja Rahvaliidu fraktsiooni vahel.

Järgmine istung

Tavapäraselt toimub enne suvepuhkusele minekut juunikuu volikogu väljasõiduistung Rebaste külas. Arutusel on eelarve täitmine ja menetletakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirja.

Maret Lina

Enesetäiendamine on edu alus

29. mail algas Viiratsi Puuetega Inimeste Ühingu liikmetele loengusari "Eneseregulatsioon". Temaatikasse kuuluvad eneseareng – stressimaandus, efektiivsed suhtlemisoskused, meeskonnatöö, keelemaagia, läbirääkimisoskused, esinemiskunst, enesekehtestamisoskused, läbipõlemine ja loovus, stress ja konfliktid, motiveerimisoskused, aeg ja ajakasutus ning hingehoid – surm ja lein.

Projekti kirjutas Mariika Kiivikas ning loenguid korraldab abiühingu "Üheksavägine" koolituskeskus – lektoriks Margot Põlla (pildil). Esimesed loengud andsid tuge oma sisemusse vaatamiseks ja eneseväärikuse tõusuks. Sundimatu õhkkond aitas kaasa mõistvale üksteisse suhtumisele.

Registreerus paarkümmend huvilist, kuid kohal käis vähem. Järgmine loengusari oli 12. ja 13. juunil Viljandis Leola t. 10.

Kaarel Kumer

Poolt!

Maikuisse vallavolikogu istungil täiendati ühe päevakorrapunktina volikogu otsust nr. 55/19. detsembrist 2002, mis käsitleb volikogu esimehe, volikogu liikmete, komisjonide esimeeste ja ka külavanemate tasustamist.

Esitati kaks eelnõud. Esimene, mille koostas eelarvekomisjon, käsitles muudatuses ainult külavanemate ja volikogu liikmete tasu suurendamist 200 krooni võrra.

Teise eelnõu koostas valimisliit "Avatud Viiratsi". Selles olid kõne all eespool mainitud muudatus ja ka volikogu esimehe töötasu. Valimisliidu ettepaneku

kohaselt tulnuks volikogu esimehe töötasu siduda kahekordse vabariigi valitsuse kehtestatud miinimumpalgaga.

Häälteenamusega valiti esimene.

Sellega kinnitati veel kord, et Viiratsi Vallavolikogu esimees, kes seaduse alusel vastutab ainult volikogu kokkukutsumise ja selle töö korraldamise eest, on väärt iga kuu 11 600 krooni.

Esimese eelnõu poolt hääletasid Leemet Loo (volikogu esimees), Aita Arula, Ülle Gurjev, Jaan Kõverjal, Mati Leemet, Enna Lond, Kai Mikk, Lea Peips, Jaanus Pukk, Ly Raudjal, Ivar Seidla, Tiiu Siirus ja Väino Viidebaum.

Roland Tulik
Kaupo Kase

Valimisliit "Avatud Viiratsi"

Kalmetu Põhikooli 42. lend

1. Siim Enders	7. Rait Künnap	13. Kaisa Ristov	19. Lauri Tiits
2. Reet Iter	8. Edit Leemet	14. Andres Sihver	20. Maria Uuemäe
3. Karin Ivaškevitš	9. Kadi Lomp	15. Andres Soovere	21. Erko Vaigla
4. Tarmo Jõgi	10. Liis Mikkor	16. Tõnis Suits	22. Kadily Valgiste
5. Kadriin Kaljula	11. Janne Mängli	17. Krista Tamm	23. Liis Värav
6. Siim Kramma	12. Janek Otsla	18. Kalle Teearu	

Klassijuhataja Allar Jakobson, algklasside juhatajad Aino Vurro ja Anneli Valgre (Raime)

VIIRATSI VALLA KÜLAVANEMATE KOGU VEAB KÖIT DEMOKRAATIA SUUNAS

Külavanemate Kogu üheks eesmärgiks on külavanemate omavahelise suhtlemise soodustamine. Sama suur ülesanne on soodustada suhtlemist külas elavate inimeste vahel.

Teine tegevus on suunatud külade ajaloo uurimisele. Selle kaudu kasvatakse külaelanike enesehinnangut ja tahtmist hakata oma küla elule ise kaasa aitama kasvõi arengukava koostamisega.

Kolmandaks on oluline õpingute jätkamine. Meie jaoks täiesti uues ühiskonnakorralduses on vaja meil kõigil palju õppida, et suuta elada demokraatliku riigisüsteemi reeglite järgi.

Demokraatlikku eluviisi tuleb õppida ja harjutada ka praktikas.

Eesti Entsüklopeedia ütleb järgmist.

“**Demokraatia** (kr. k.) on rahvavalitsus, tähendab niivõrd riigivormi kui ka ühiskondlikku elu korraldust, milles on teostatud demokratismi põhimõtteid. Demokraatim, poliitiline maailmavaade, mis nõuab, et ühisel korraldamine antakse kodanikkude eneste kätte. Rahvas oma kodanikkude kogu näol peab otsustama, kas seadelda ja juhtida ühisel ise oma otsese teoga (osalusdemokraatia) või teostada seda oma valitsuse kaudu (esindusdemokraatia). Rahval endal peab olema käepärast tarvilisi va-

hendeid, mille abil hõlpsasti ja mõjuvalt saaks maksma panna kõikide võimude sõltuvuse temast ning mille kaudu oleks lihtne oma valitsejaid tarvilistel puhkudel peatada või liikuma panna.

Ühisel juhtima peavad pääsema vaid need kodanikud, kelle mõtlemisvõime ja elu käsitus on nii arenenud, et nad suudavad otsustada poliitilisi küsimusi iseseisvalt. Vaimne iseseisvus määratakse eluaastate ja koolihariduse järgi. Poliitiliselt täieõiguslike kodanike hulga jäetakse välja kehaliste vigadega, vaimsete puuetega ja eestkoste all olevad kodanikud, kes ei suuda olla iseseisvad oma tegutsemises ja mõtlemises. Välja jäetakse siit harilikult ka liik kodanikke, kes ei vasta mõningaile kõlblusnõudeile.

Demokraatia nõuab, et hoolitsetakse eriti selle eest, et majanduslikus võitluses ei satuks kodanikud olukorda, kus neil võimatuks muutub inimväärne elamine.”

Pärast eelmise külavanemate kogu juhatuse aja täissaamist toimus kaks koosolekut, üks korraline ja teine erakorraline. Esimesel valiti juhatusse tagasi eelmise koosseisu liikmed, teisel valiti uued. Miks nii? Nimelt õpiti demokraatia reegleid.

Esimesel koosolekul valisid kodani-

kud oma soovide kohaselt, teisel oli neile teejuhiks vallavolikogu esimees, kes soovitas valida “hea tava” kohaselt. Esimesel korral anti hääletamiseks igale kolm häält kolme juhatuse liikme valimiseks, teisel korral “hea tava” kohaselt kaks häält kolme juhatuse liikme valimiseks.

Võimuvõitlus, nagu see toimub igas riiklikus valitsemisorganis, on jõudnud kõige madalamale tasemele – mittetulundusliku ühingu, kodanike ühenduse tasandile.

Viiratsi Valla Külavanemate Kogu on kodanike ühendus ja kodanikke tuleb õpetada ja kasvatada õppustel, loengutel ja seminaridel. Õpetamine ametlikul valimiskoosolekul ei ole eetilise.

Kas kodanike ühendus peabki olema poliitiline? Milleks on siis parteid, erakonnad? Kui kodanik tahab aktiivselt tegelda riigi juhtimisega, siis valib ta endale töö meeldivas parteis, mitte ei astu kodanike ühendusse, et seda oma partei tööriistaks teha.

Kas eksin, kui arvan, et meie külavanemate kogu on kodanike ühendus ja ei ole partei? Mida arvavad vallakodanikud, kel on julgust oma arvamist avaldada oma demokraatliku riigi alama-

Kadri Vollmann

Koostöö aitab lahendada sotsiaalseid probleeme

17.–23. maini käisid Rootsi–Eesti ühistegevusprojektis osalejad Itaalias. Neid oli neljast Eesti ühistegevuskojast: Viljandimaalt, Saaremaalt, Rāpinast ja Tūrililt. Tutvuti sealse ühistegevusega.

Itaallasi iseloomustavad tugev koostöövaim ja üksteisega arvestamine. Eriti hoolivateks peetakse ametiühinguid, kirikut ja naisliikumist.

Tugevad ühistegevuse traditsioonid on Bologna maakonnas, kus palju tegeletakse põllumajandusega. Tutvusi me juustuühistuga "Coop Cassifico" ja veiniühistuga "Cantina Sociale Cooperative".

35 aastat tagasi asutatud juustuühistus toodetakse "Parmesani" ja "Recotta" juustu ja võid, mida müüakse oma kaupluses ning väikestes müügikohtades ja restoranides. Juustuühistuliikmed on seitse farmerit, kes kasvatavad ka sigu.

Veiniühistul on 830 viinamarjakasvatajat, igapäev paar hektarit põllumaad. Liikmetele on garanteeritud kindel viinamarja kokkuostu hind, mis ei sõltu saaki mõjutavatest teguritest, sest aasta lõpul kasumit ei jagata. See loob tootjale kindlustunde.

Pidades silmas Eesti narkomaania probleeme, tutvuti ühistutega, mis aitavad rehabiliteerida endisi narkomaane ühiskonda ("San Patrignano" ja sotsiaalühistu "ASAT").

"San Patrignano" asutasid 1978. aastal Vincenzo Muccioli ja 20 vabatahtlikku. Ühistu valduses on 350 hektarit maad, millel tegutseb 1200 ravialust (neist 400 naist) vanusega 18–50 eluaastat. Eraldi on alaealiste osakond. Tegemist on asutusega, kuhu saamiseks tuleb järjekorras olla kuni aasta. Jäädakse keskmiselt neljaks aastaks. Paranemise

protsent on 70. Igal aastal võetakse vastu 600 uustulnukat, kuigi soovijaid on 3000 ringis. Tulla "San Patrignano" või mitte – see on nagu valik elu ja surma vahel. Need, kes on tulnud, on valinud elu.

Rehabiliteerimise käigus õpetatakse kõigile mingit ametit või eri valdkonda. Loeteluks mõned: tapeetide valmistamine, nahkehistöö, mööbliriide värvimine, metalli- ja puidutöö, loomakasvatatus, viinamarjakasvatatus ja veinitootmine, juustutootmine, koerakasvatatus jne. 40–50 protsenti tulust saadakse oma majandustegevusest, ülejäänud annetustest ja fondide toetustest. Toetusi ei võeta ravialustelt ja nende pereliikmetelt, sest kehtiva põhimõtte järgi ei tohi armastust asendada rahaga.

Bologna kohalikus omavalitsuses olime esimesed eestlastest külalised. Lisaks koostööle sõpruslinnadega tegeletakse rahvusvaheliste projektide ja ühistute arendamisega.

Arutati ühisprojektide kahasse kirjutamist.

Sellest, kuidas ühistegevus võimaldab puuetega inimestel ühiskonnas paremini toime tulla, saadi ülevaade puuetega inimeste haljastusühistust "Fabricio Petretti". Seal toimuvad puuetega inimeste rehabilitatsioon, kooolitus ja tööturule sisenemise abi. Töötavad inimesed, kes on kaotanud üle 40 protsendi töövoimest.

● 35 aastat tagasi asutatud juustuühistus toodetakse "Parmesani" ja "Recotta" juustu ja võid, mida müüakse oma kaupluses ning väikestes müügikohtades ja restoranides.

Sotsiaalsete ühistute missioon on aidata kaasa nende inimeste töölesamamisele. Vastavalt Itaalia sotsiaalühistuseadusele ei maksta nende töötajate palgalt sotsiaalmakse ja pensionikindlust. Lisaks sellele motiveeritakse töandjaid võtma ametisse puuetega inimesi. Iga ettevõtte viieteistkümnes töötaja peab olema puudega, vastaval juhul maksab ta trahvi.

Teede ja tänavate ääres oli näha palju firmasilti sõnaga "coop". Selline arenenud ühistuline ettevõtlus baseerub itaallaste koostöövalmidusel, positiivsel ühiskondlikul arvamusel ning riigi ja kohaliku omavalitsuse toetusel.

Meie ühiskond on sellest veel kaugel, kuid mitte lootusetult maha jäänud. Võib-olla on meil hoopis oma tee erinevate sotsiaalsete probleemide lahendamisel.

Kalle Riitmuru

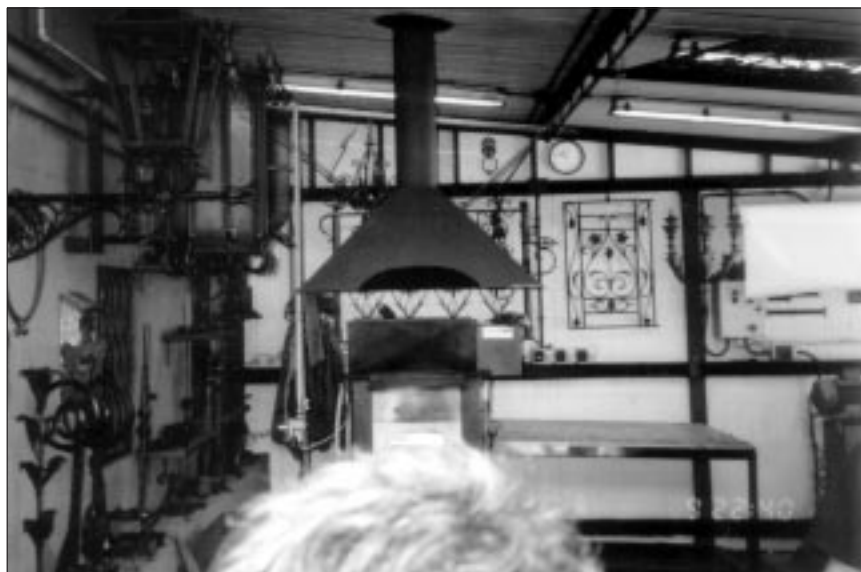
Vallavalitsus puhkab

Viiratsi Vallavalitsus on 1. juulist kollektiivpuhkusel. Vallaelu siiski seisma ei jää. Selle eest seisavad juulis töötavad vallavalitsuse spetsialistid. Küll aga palume edasilükkamist kannatavad toimetused teha kuu aega hiljem.

Toimetulekutoetusi saab vormistada 12. ja 13. juulil.

Jõudu läheb koguma ka "Kuu-kiri", jõudes taas postkastidesse augustikuus.

Viiratsi Vallavalitsus

● Narkovõõrutuskeskuses tegeletakse 54 eri tegevusega. Pildil on metallitöötajate mitmekesine väljapanek. KALLE RIITMURU fotod

Sõnumeid

Memme-taadi peol Intsikurmus

6. juunil viis buss Viiratsi vallast Põlvamaale Viiratsi Rahvamaja ansambli "Kanarbik" ja Tänassilma "Röömsameelsed" ning pensionäridest asjahuvilisi.

Intsikurmus toimus Lõuna-Eesti memme-taadi laulu- ja tantsupidu. Ühtse kavaga "Kui saja aasta pärast..." osalesid Põlva-, Võru-, Valga- ja Viljandimaa eakad taidlejad. Iga maakond mõtestas selle teema lahti omamoodi.

Põlva kesklinnast Intsikurmu suunduvat rongkäiku tervitasid pealtvaatajad marulise aplausiga.

Peo avas Viljandimaa. Tantsud oli seadnud Vaike Rajaste. Ühendkoori juhatas Viljandi Muusikakooli õpetaja Mare Kilk. Pealtvaatajate kestev aplaus märkis Viljandimaa taidlejate täiuslikku kava ja head esinemist.

Valgamaa kutsus välja torupillimängijad. On ju sealt pärit kuulus Taulide muusikapere.

Vahepalaga esines Põlvamaa, kellelt oli laulutantsumäng "Nii kootakse kangast".

Laulukaare all võtsid kohad sisse Võrumaa lauljad-tantsijad. Alustati "Võrokeste polkaga". Tantsisid nii nais- kui segarühmad.

Järgnes Põlvamaa tujuküllase lõõspillimuusika saatel. Lustakad viisid vaheldusid vaatamänguliste tantsudega.

Tuntud viisi "Kui saja aasta kestel" saatel moodustasid ühendkoorid ja -tantsurühmad laulukaare alla päikesse. Langetati lipp. See anti üle Võrumaa esindajaile, kes korraldavad järgmise peo.

Kaarel Kumer

● Viiratsilased memme-taadi peol Intsikurmus.

KAAREL KUMERI foto

Merike Siht kaitses magistrikraadi

4. juunil kaitses Viiratsi Hoolekandekeskuse juhataja Merike Siht Tallinna Pedagoogikaülikoolis magistritööd teemal "Eakad Viiratsi vallas: toimetulek ja teenuste vajadus". Tulemuseks kõrgeim hinne.

Kogu magistritööd läbis positiivne hoiak, milles on kindlasti roll neil tublidel eakatel viiratsilastel, kellelt oleks meil kõigil palju õppida. Kaitsmisel leidis äramärkimist ka kohapealse sotsiaaltöötajate hea maine. Nende antud intervjuud lisasid tubli annuse töö õnnestumisele.

Tööst selgus sõnum, et tuleb hoida häid suhteid lähedastega. Siis, kui enam ise toime ei tule, on võimalik ka abi saada. Kõik, mis elus teed, teed ikka iseendale. Hädas selgub, kui palju lähedasi, naabreid, sõpru ja tuttavaid on valmis abistama.

Maret Lina

Veiko Jürise foto

Uus konkurss

Haridus- ja kultuurikomisjon ootab heakorrakonkursile kandidaate 1. juulini. Tingimused on aprilli "Kuukirjas". Võitja selgitatakse piirkonniti, korterelamud ja valla allasutused eraldi.

Merike Mitt avas taas maalinäituse

29. mail avas Viiratsi Vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Enna Lond Merike Miti kodutalus Raabel järjekordse maalinäituse.

2004. aasta Merike Mitt on soojavärviliselt sirelilõhnane. Tema tava-päraste loodusmaastike hulgas paistsid silma kirkad lillad sirelid. Tõelisusest lahutas vaid aroomi puudumine.

Tuntud ja teada viiratsilastest värvipintseldaja on igal aastal üllatanud uute käsitöövormidega. Sel aastal oli selleks siiditrukk. Soovija võis endale või kallimale soetada pehmetes pastelsetes toonides salli. Kauba pääle sai kaasa tükikese suve algust kunstniku kodutalust.

Maret Lina

● Merike Miti maalinäitusmüügi avamispeolt jäid koos kunstnikuga pildile Salme Karu (vasakul) ja Elli Israel.

MARET LINA foto

● Säyneise vana rauavabriku uuendatud rauasulatusahju lõõtsaga töötab Enna Lond. MARET LINA fotod

KAUAAEGSED SÕPRUSSIDEMED Juankoski linnaga viisid 23.–26. maini Viiratsi lasteaiakasvatavad tõisele kogemuste vahetamisele Soome kolleegidega. Grupis osalesid Viiratsi, Vana-Võidu ja Uusna lasteaiatöötajad, Viiratsi Algekooli õpilased koos neid saatnud õpetajatega ja vallavalitsuse töötajad.

24. mail toimus koostöö avaseminar Juankoski Linnavalitsuses, kus avasõnad lausus linnapea Petri Kangasperkko. Ta kiitis valdade aktiivset ühistööd ja tuletas meelde, et naabrite ametlik koostööleping sõlmiti 1992. aastal. Tegelikult on ühistöö kestnud palju kauem – Vana-Võidu tehnikumi ja Muruvee koolide õpilasvahetusest alates.

Linnapea kiitis kultuurivahetust ning meenutas kaks aastat tagasi toimunud külavanemate visiiti ja Euroopa Liidu mõju sellele. Möödunud aastal käisid Juankoski külatoimkonnad Viiratsi valdas vastuviisidil. Tutvuti looduskaitsealase töö ja külaeluga ning talgute korras valmis Kalmetul kepikönnirada.

Juankoski Linnavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja Auli Hiltunen viis külalised kursi Soome lasteaiaeluga.

Juankoski lasteaiad hakkasid tööle 1976. aastal. Meist erinevalt on Soomes palju perelasteaedu. Et Juankoskis on palju tööstusi ja vahetustega töö, sealhulgas öösel ja nädalavahetustel, on perelasteiad end igati õigustatud. Eri vajadustega laste tarvis on abistaja, kellele maksab riik. Ta tegeleb ühe abivajajaga individuaalselt.

Lasteaedade ühistööpartnerid on kirik ja perearstikeskus, lisaks spordiga tegelev isik.

Lasteaiamaks sõltub pere brutosissetulekust, ulatudes Juankoskis 200 euronni kuus (Soome keskmine brutopalk meestel on 2500 eurot ja nad on kõrgemalt tasustatud kui naised. Mida suurem sissetulek, seda suurem tulumaks, olles 35–40%). Mida rohkem lapsi käib rühmades, seda väiksem on laste kohta makstav tasu.

Kui vanem on lapsega kodus, saab ta riigilt 250 eurot. Iga järgmise kodus oleva lapsega see summa väheneb, olles vastavalt teise lapse puhul 84 ja kolman-

daga 50 eurot. Tasu sõltub ka pere sissetulekust. Kui see ületab teatud ülempiiri, ei maksta seda üldse.

Juankoski Linnavalitsuse haridusosakonna juhataja Aino Komulainen rääkis 6–7-aastaste laste õpetamisest.

Lapsed lähevad kooli seitsmeaastaselt. Kuueaastased osalevad eelkooliprogrammis. Sellega on haaratud kõik 50 sügisel kooli minevat Juankoski last. Valla korraldada on transport. Seaduse järgi tuleb laps kooli toimetada tasuta 5 kilomeetri kauguselt. Selleks on teeristmikes õpilaste kogunemiskohad. Kui vanem soovib, et laps viiakse valla sõidukiga kooli kodutrepilt, siis tuleb maksta 50 eurot kuus. Eelkool ise on tasuta.

Eelkool käib koos viis päeva nädalas ja neli tundi päevas. Lapsi juhendab lasteaiakasvataja haridusega inimene. Kui rühmas on üle 13 lapse, lisandub abikasvataja, erivajadustega lapse puhul ka tugiisik.

Soome eelkoolikorraldus teenib teisi eesmärke kui Eestis. Kui meil õpetatakse lapsi eelkoolis lugema, kirjutama ja arvutama, siis põhjanaabritel valmistatakse laps ette kooliks. Teda õpeta-

● Juankoski Linnavalitsuses toimunud ühisseminalil on (vasakult) linnapea Petri Kangasperkko, volikogu esimees Raimo Hakkarainen, vallavanem Väino Luik ja abivallavanem Sulev Kannimäe.

Juankoskis

takse sööma, käituma ja kollektiivis tegetsema, hoolitsema enda eest ja kaastlastega arvestama. Selles oli võimalus ka mitmes rühmas veenduda.

Toitlustamisest koolides ja lasteaedades rääkis toitlustamispealik Jari Korhonen.

Soome koolitoitlustamine on nii hästi arenenud, et isegi inglased käivad eeskujuga võtmas. Riigi toitlustamisajalugu on pikk ning saanud alguse putrustest ja piimatootedest. Kindlasti peab menüüs olema leib või viljatoode – see soome põhitoidus. Üks põhikomponent on kartul. Suur osakaal lasub puu- ja juurviljadel ning marjadel. Olulised on liha, kala ja piim. Toit peaks sisaldama rasva, näiteks või leiva peal.

Toitlustamisel peetakse silmas kohalike tavasid. Juankoskis lasub suurem rõhk kodus perekeskel söömisel. Kõige aluseks on kodu, kust saadakse toitumisharjumused.

Koolitoit peab katma kolmandiku päevasest vajadusest.

● Juankoski perelasteaia juhataja Marjatta Latvala tutvustab oma maja elu- ja tööstiili.

omandati uusi kogemusi

Kaheksa nädala jooksul menüü ei kordu. Kaks korda nädalas süüakse kartulivormi (kaalikaga jms.), korra on kastmega toit ning kord või paar supp. Vähenenud on loomaliha tarbimine (loomaliha on kallim ja lapsed ei taha ka!), tõusnud on sealiha osakaal, üsna palju tarbitakse linnuliha (kaheksa nädala jooksul seitse korda ja lastele see väga meeldib). Kord nädalas on kala, enim lõhe. Magustoiduks on müsli jms.

Toitlustamisel arvestatakse kiriklike ja rahvuslike pühadega. Et koolisööklatele esitatakse kõrged nõudmised, siis on need heas korras. Nõudmised olid normaalsed, mitte sellised juuksekarva lõhki ajamised nagu meil (teatud arv kraanikausse jms.).

Koolilapsed saavad toitu tasuta (1,95 eurot päev). Omavahel arveldavad omavalitsus ja toitlustusasutus.

Toitlustuspealik ütles, et rikkaks selle äri ei saa, tullakse ots-otsaga kokku. Lapsed on aga tõesti hästi toidetud. Seda tõdesime ise, süües neile pakutavat toitu.

Seminari viimane etteaste oli Viiratsi vallavanemalt Väino Luigelt, kes esmalt tuletas meelde olulisemaid valla arve. Ühe Viiratsi valla lapse peale kulub nii koolis kui lasteaias üle 2000 krooni. Sellest maksab lapsevanem 130 krooni lasteaia kohatasu, 20 krooni õppetasu ja 10 krooni päevas toiduraha (koolis 11 krooni, millele lisab vald 2 krooni).

Kuni 7-aastasi lapsi on praegu Viiratsi vallas 230, neist 6–7-aastasi 40, kellest omakorda lasteaias käib 20. Sügisel kooli minevad lapsed käivad Viiratsis ja Kalmetul eelkoolis.

Seminari lõppedes suunduti praktilisele tööpoolele. Tutvuti mänguasjade laenutusega.

Viibiti lasteaedades (sealhulgas perelasteaia) ja eelkoolirühmades. Silma hakkas, et juba lasteaiaühmades pannakse rõhku positiivse elumõtte kasvatamisele.

Lapse kooliküpsuse üle otsustavad vanemad ise. Meeldivat optimismi süstis meesterahvast eelkooliõpetaja Jarmo

Raininen, kes on leidnud oma kutsu-muse töös väikeste lastega.

Päev lõppes rauatehase koolis kasvatajate ühise koolitusõhtuga. Kasvatajate probleemidest ja rõõmudest pajatas Lapinharju lasteaia juhataja Eva Ruotsalainen.

Soomlastel pole lasteaiaühmades muusikaõpetaja kohta ette nähtud. Nad tunnevad sellest väga puudust ja on ühtlasi kadedad, et eestlastel nii on.

Juankoski perelasteaia juhataja Marjatta Latvala rääkis lasteaia ja kodu ühistööst. Et Juankoskis on palju peresid, kus vanemad on vahetustega või nädalavahetustel tööl, siis on vaja lapsi hoida hommikul kella kuuest õhtul kümneni. See tingiski perelasteaia loomise. Kahest korterist kokku ehitatud ruumides käib lapsi kaheksandast elukuust kuni seitsme aastani. Kui vanemad õhtuti ja nädalavahetustel töötavad, võetakse hoida ka kuni kümneaastasi lapsi.

Eripedagoog Marko Suni selgitas erivajadustega lastega tegelemise põhimõtteid. Oluliseks peetakse õpiraskuste ennetamist: palju lihtsam on probleeme

● Säyneise matkaraja kontrollpunktis aitab Enna Lond küsitut arusaadavaks teha.

● Viiratsilased kuulavad eelkooliõpetaja Jarmo Rainineni juttu.

● Soome lasteaia õpetatakse juba pisikesest peale positiivset ellusuhtumist.

ennetada kui neid tagantjärele lahendada. Laps ei tembeldata rumalateks, vaid tegeldakse nende muredega.

Oluline osa on rehabilitatsioonil. Kui laps saab diagnoosi, siis tuleb sellega midagi ette võtta. Suuremates linnades on muusikateraapia võimalus, maal seda pole. Eripedagoog töötab koolis. Tema koordineerib kasvatajate, õpetajate, medodede, kooli psühholoogi, sotsiaalosalakonna ja kodu tegevust.

22 protsenti Juankoski lastest vajab erioptust. See on igal juhul kõrgem kui Soome suuremates keskustes. Protsent on suur seetõttu, et 1990-ndate aastate algul jäid inimesed tööta. Nüüd hakkavad neist peredest sündinud lapsed kooli tulema.

Koolitusõhtule pani punkti Viiratsi Lasteaia juhataja Astra Jamnese põhjalik ülevaade Viiratsi valla lasteaian-dusest. Põhjanaanabrid võtsid kuuldust kindla sihi koolitada viiratsilaste eeskul- jul oma lastevanemaid ja teha nendega süvendatult koostööd.

25. mai hommik algas osalemisega Säyneise kooli hommikupalvusel, mida juhatas neli aastat Eestis elanud ja töö- tanud kirikuõpetaja Olli Kortelainen. Sulaselges eesti keeles lausunud püha- kirjasõnad mõjusid äärmiselt meeldi- valt. Olli-pappi, nagu teda kohapeal kutsutakse, peab Säyneise koolis jutlust ja saadab kitarril oma laule kahel hom- mikul nädalas.

Soome kirikul ja koolil on kauaaegne koostöö. Vanasti õpetasid kirikuõpeta- jad koolides lapsi lugema ning kirik ja kool asusid ühes majas.

Säyneise kooli direktor Juhani Kor- honen tutvustas koolimaja.

Kool on küla keskus, kus asub kõik vajalik sünnist surmani. Hoonetes paik- nevad lisaks arsti-, huviala- ja vanurite keskusele raamatukogu, ajalehtede lu- gemise koht ja internetipunkt.

Kooli direktor, keda kõik Jussiks kut- suvad, ütles, et lapse kasvatamine on sama tähtis kui tema õpetamine, viida- tes kohapealsele tegevusele. Kõõgis tee- vad lapsed kõik ise. Näiteks matemaati- katunnis arvutatakse etteantud and- mete põhjal vajalik koogi koostis. Siis küpsetatakse see koos valmis ja süüakse pärast ära ning pestakse ka pesu – kõik (Järg 8. lk.)

Sõnumeid

Lastekaitsepäeval viiratsilaseks!

Iga aasta 1. juunil, lastekaitsepäeval kutsutakse aasta jooksul sündinud vastsed Viiratsi valla elanikud vallavanema vastuvõtule. Pidulikust sündmusest jääb mälestuseks hõbelusikas.

Lapsevanemad, kes ei saanud üritusel osaleda, palun tulge vallamajja lapsele kuuluva lusika järele.

Maret Lina

“Viirvalli jutud” said täiendust

Viiratsi valla kahe kooli lapsed on taas kokku kirjutanud muinasjuturaamatu – “Viirvalli jutud IV”.

Kevadel said õpilased kätte norra muinasjutu “Ida pool päikest ja lääne pool kuud” esimese lõigu. Opetajad ei reetnud, et tegemist on päris muinasjutu algusega. Iga laps sai voli kirjutada omatahtsi jutt lõpuni.

Võistluses osales sel aastal ootamatult palju lapsi. Kaante vahele köideti kaksikümne paremat. Kõik olid väga huvitavad ja omanäolised ning eelmistel aastatel kirjutatud juttudest hoopis pikemad. Peategelasest Jääkarust sai enamasti Prints, nooremast tütrest, kes päästis perekonna, Printsess. Kõik raskused ületati ja muinasjutt lõppes enamasti õnnelikult. Ainult Katriin Hindi, kelle öde Mariana oli Viiratsis õppides kolme eelmise kogumiku üks autoritest, muinasjutt lõppes kurvalt. Ka Bretty Petersoni ja Airi Akeli (Viiratsi Algkool) kaastööd on ilmunud kõigis varasemates väljaannetes.

● 17. juulil aastaseks saav Marge ja Kalmer Linnu poeg Kaspar võttis uut staatust, viiratsilaseks pühitsemist vastu ema süles. PEETER ARRO foto

Sel aastal juhendasid kirjutavaid lapsi õpetajad Annika Otsma, Mari Lauer, Meeri Kreen, Annika Lond ja Ene Toomsalu.

Kõik jutukirjutajad koos oma õpetajate ja sõpradega on oodatud 28. juunil kell 15 Tánassilma Rahvamajja autasu vastu võtma. Samas etendub nukunäidend.

26. juunil algab sealsamas õpetajate neljas muinasjutulaager, kus põhitöö on just selle norra muinasjutu alusel meisterdada marionett nukke. Viimasel laagripäeval mängitakse ette muinasjutt omavalmistatud osatäitjatega. Opetajaid on laagris üle Eesti. Üritust toetavad Viiratsi vald, Eesti Kultuurkapital ja Rahvakultuurikeskus.

Muinasjutuhuviliste kokkukutsuja on Viiratsi Lasteaiast välja kasvanud “Jutuveski” muinasjutuklubi.

Mari Karilaid

Las jääda ükski puu!

Eestis toimus kampaania “Aita istutada miljon puud!” Sellest võttis osa ka meie kolmas klass. 8. mai päev oli ilus ja päikesepaisteline. Sõitsime bussiga Aimla metskonda.

Mets oli ilus, puud rohelised ja linnud laulsid. Kõigepealt õpetati meid, kuidas istutada: kaevad augu, paned puu sisse, patsutad mulla peale ja katsud, kas ikka sai kõvasti kinni. Vaod olid ette tehtud. Istutasime kokku tuhat kuuske.

Pärast tööd saime lustida. Kiikusiime, söime suppi ja magustoiduks kooki. Tänu täheks anti meile Juhan Partsi allkirjaga tänukiri ja mõned brošüürid.

Mulle meeldis metsa istutada. Tore on mõelda, et kunagi on seal suur mets ja saan seda vaatama minna. Huvitav, kas leian enda istutatud puud üles?

Janek Rang

Juankoskis omandati uusi kogemusi

(7. lk. järg)

eluks vajalikud tegevused omandatakse koolis.

Päevaplaani mahtusid terviserada, Telkkamäe looduskaitseala, kuus miljonit eurot maksuma läinud rauavabrik kool ja muuseum.

Eriti põnev oli Säyनेise järve ääres ehtsat rauapõletuse menetlust oma silmaga näha. 1500–1600-ndatel aastatel põletasid talumehed järve mudast võetud maaki, et valmistada põllutööriistu ja hiljem relvi. Parimatel päevadel toodeti 2000 tonni rauamaaki päevas. Järve ümber tegutses 40 rauasulatusahju, nende pärast võeti ümberkaudsed metsad maha.

Kaks sisutihedat tööpäeva lõppesid Säyनेise koolis kevadkontserti kuulates. Oli näha, et pidu oli suursündmus:

● Telkkamäe looduskaitseala.

MARET LINA foto

tuldi kogu perega, pisipõnnist eakateni. Terve kool laulis koolidirektorist Jussi käe all. Saal justkui hingas ühes taktis. Meil sellist ühtekuulustumistunnet ei kohata.

Viiratsilaste visiit Juankoskisse sai

teoks tänu Euroopa Liidu rahadele. See oli ühisprojekti kolmas kohtumine Soome sõprusvallaga, mis rahastati Euroopa Liidu komisjoni koostöös ja kultuuriosakonna sõprussidemete sektorist.

Maret Lina

Mälumängurid lõpetasid hooaja

Viiest etapist koosnenud Viiratsi valla külade esimene mälumäng on selleks korraks peetud. Üritus sai teoks vallavanem Väino Luige ettevõtmisel ja igakülgset toetusel. Mängu toimumisel olid abiks Viiratsi Rahvamaja töötajad ning ürii liikmed Kai Toss ja Marko Vilu.

Neljal etapil osales 14, ühel 13 võistkonda. Kokku proovis oma võimeid mõningate vahetuste läbi 16 võistkonda. Need, kes läbisid kõik viis etappi, pidid vastuseid nuputama kokku 150 küsimusele.

117 punktiga kuulus võiduau Kalmetu Põhikooli õpetajatele (võistkond "VAKS"). Nende kontos oli kaks etapivõitu, kahel korral teine ja üks kolmas koht. Võistkonnas tegid kaasa Viigi Tiits, Andres Savi, Sirje Pöder ja Kadri Keldu ning ühes mängus ka Annika Lond ja Marika Riitmuru.

Viimase etapi võiduga kindlustas 105 punktiga teise koha Viiratsi Rahvamaja esindus Ivar Pai, Maire Paju, Valmo Kilk ja Neeme Danziger (ühes mängus osales Anneli Saar). Eelnevalt oli saavutatud üks teine, üks kolmas ja kaks viiendat kohta.

Kolm esimest korda esikolmikusse jõudnud ja sealjuures kolmanda etapi võitnud Viiratsi Algkool ("Mardikad") lõpetas kolmanda kohaga (101 punkti). Võistkonnas osalesid Mari Lauer, Annika Otsma, Mart Vaiksaar ja Toivo Vilumaa ning ühes mängus Kaupo Kase ja Monika Hint.

Neljanda etapi võit ja üks teise-kolmanda koha jagamine andis Viiratsi Vallavalitsuse võistkonnale "Halle" 99

● Mälumängus esikoha võitnud (vasakult) Andres Savi, Kadri Keldu, Viigi Tiits ja Sirje Pöder.

● Teine koht läks Viiratsi Rahvamajale. Vasakult Maire Paju, Neeme Danziger, Ivar Pai ja Valmo Kilk.

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Juulis

1. Pavel Korvin	77
6. Mihail Annemägi	78
6. Uljana Fjodorova	78
8. Joann Pälutaja	93
8. Meeta Gröön	77
11. Aime Soosaar	80
12. Veera Sarapuu	80
13. Anna Kuremäe	93
13. Hedvi Annemägi	75
13. Erich Keldo	71
14. Olga Korvina	70
16. Helvi Nõmme	72
17. Ida Linder	79
18. Ivan Bernatski	72
19. Heino Vösu	79
21. Maimu Koger	74
27. Selma Bergmann	80
30. Juuli Pikk	89

Sündisid

Anneli Pihlapuu ja Avo Varese perre Viiratsis sündis 14. mail poeg Roman Vares.

Herbely ja Eiko Nõgolsi perre Viiratsi alevikus sündis 4. juunil poeg Mattias.

● Viiratsi Algkooli võistkond "Mardikad": (vasakult) Mart Vaiksaar, Kaupo Kase, Mari Lauer ja Annika Otsma.

MARET LINA
fotod

punktiga lõppkokkuvõttes neljanda koha.

Kahel viimasel etapil kolmanda kohaga lõpetanud Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool (VÜKK) lõpetas viienda koha ja 95 punktiga.

Esikümnesse jõudsid veel Tusti 88, "Vald-2" 80,5, Viiratsi Lasteaed ("PAMM") 78, Uusna Lasteaed ("Tõ-

ruke") 71 ja Uusna võistkond "Genialistid" 69 punktiga.

Loodetavasti huvi mälumängu vastu säilib ning osalejad aitavad oma ettepanekute ja arvamustega seda huvitavamaks muuta. Selles võistlussarjas kaotajaid polnud, sest teadmisi kogudes võitsid kõik osalejad.

Matti Kallaspoolik

● Avarongkäik.
MARET
LINA
fotod

● Kalmetu olümpiatule süütas Aasta
Õpetaja Heljo Saar.

Kalmetu olümpia läks korda

30. mail toimusid Kalmetu Põhikoolis olümpiamängud. Kõik toimus päris olümpiatraditsioonide järgi. Tule süütasid Viiratsi vallamaja trepil vallavanem Väino Luik ja volikogu esimees Leemet Loo. Edasi läbis see politsei eskordi saatel valla territooriumi Viiratsist Tä-nassilmani.

Kell 10 toimus olümpiamängude avatseremoonia kooli staadionil. Sisse marssisid riigid, keda kehastasid valla koolide ja lasteaedade esindajad. Lipu heiskas Aasta Õpetaja Heljo Saar. Kultuuriprogrammis esinesid kohalikud tantsijad.

Järgnesid võistlusalad, mille parimaid autasustas medaliga suusamaailma tõusev täht Aivar Rehema.

Kordaläinud rahvarohke ürituse eestvedaja ja hing oli Kalmetu spordihing Anne Freimuth.

Maret Lina

● Jooksjad viisid olümpiatule läbi
valla Kalmetule.

● Avatseremoonia kultuuriprogrammis esines ka Venemaa. Alumisel fotol astub üles aga Nigeeria.

Neid külalisi kehastasid Viiratsi Algkool ja Viiratsi Lasteaed.

● Olümpiavõitjatele riputas meda-
lid kaela suusataja Aivar Rehema.

KALMETU ÕPILASED KÄISID LOODUSRAJAL

● Tenno Vallile meeldis huvitav haruline mänd, mille otsa oli mõnus ronida. KADRI KELDU fo-

● Liina Soovere ratsutab looduslaagris.

Õpetajate Viigi Tiitsi ja Kadri Keldu juhendamisel toimus 7. ja 8. juunil Kalmetu Põhikooli õpilastele looduslaager. 18 last õppis tundma kodukoha ümbruses leiduvaid putukaid, taimi ja loomi.

Käidi rabas, ratsutati hobustega, tehti ise lõkkel süüa ja veedeti aega võistlusmängudega. Ööbiti telkides. Laagri korraldamist toetas Viljandimaa Kogukonna Fond.

Kadri Keldu

● Looduslaagrist osavõtjad on teel rappa.

● Jürmo Siimenson leidis põdra kolju.

Lastekaitsepäeval matkas kogu Kalmetu kool

Lastekaitsepäeva tähistamiseks toimus 1. juunil Kalmetu Põhikoolis ülekoolliline matk. Kõik rändasid kas jalgratastel või jalgsi. Jalgratturid läbisid 20 kilomeetri ringis, teised kõndisid maha 8 kilomeetrit.

Teekonnal sihtpunkti tuli klassidel täita erinevaid ülesandeid. Ühine kokusaamine oli Tustis, kus kõigile pakuti saiakesi ja hernesuppi.

Kahtlemata oli see üks tore matkapäev.

Kadri Keldu

● Lapsevanem Tiiu Kaljuve nõustab matkal ülesande kallal pusivaid kuuenda klassi õpilasi.

Treeningtunnist tantsuproovi

Kalmetu Põhikooli algklasside rahvatantsurühm esindab Viiratsi valda Tallinnas XVII üldtantsupeol.

Helena: "Ühel päeval kutsus õpetaja meid tantsutrenni. Meie klassist läks 14 last. Et oli veel kaht tüdrukut vaja, siis Laura ja Diana neljandast klassist olid lahkesti nõus.

Esimesel tantsupeoülevaatusel läks hästi. Olime väga rõõmsad."

Jaan: "Me treenisime igal neljapäeval. Mulle meeldivad rahvatantsud ja esinemine."

Aivo: "Meie klassi lapsed on kolm aastat tantsimist õppinud. Eelmisel talvel käisime Soomes esinemas. Selleks oli vaja palju harjutada. Soomes oli vahva esineda erinevates koolides ja laevaga sõita."

Triinu: "Mulle meeldib tantsimas käia. Minu lemmiktantsud on "Pisike puu" ja "Lambamäng".

Neljapäeviti oli muidu viis tundi, aga tantsulapsed jäid kella neljani kooli. Vahepeal tuli täitsa väsimus peale. Püüdsime ikka alati kohal olla, sest õpetaja ütles, et tantsupartneril on üksik halb tantsida ja joonised lähevad ka sassi.

Ikkagi oli trennis lahe, sest pingutuse tulemusena saame Tallinna tantsupeole.

Kaleph Jõulu ilmaennustus

Juunis tuleb järjest vihmahoogusid. Heinategu peab alustama enne jaani, sest rohi võib joudsalt kasvada. Vihm on suvelgi oodatud abimees.

Tuleb päikseline, kuum juuli.

Keskerakond lõpetab lepingu

Keskerakonna Viiratsi valla juhatus lõpetas koostöölepingu valda valitseva Rahvaliiduga. Sellest on teavitatud valla poliitilist juhti Leemet Lööd kirjalikult.

Kordan – kord sõlmitud koostööleping on kehtetu, olgu teise lepingupoolle soov ja ponnistused millised tahes.

Keskerakonna Viiratsi osakonna juhatuse nimel
Vello Lattik,
esimees

Mälestame

Linda Kreeps
22. 02. 1930 – 19. 05. 2004
Jõeküla

Veiko Mikk
6. 12. 1984 – 30. 05. 2004
Valma

Aili Müür
13. 02. 1938 – 10. 06. 2004
Viiratsi alevik

Endel Jõgi
17. 07. 34 – 12. 06. 04
Viiratsi alevik

● Kõik need lapsed õpivad Kalmetu kooli kolmandas klassis.

MAIRE SARAPUU fotod

Õpetaja on väga tubli ja tore, et ta jõuab meid nii hästi õpetada."

Rauno: "Mina tulin trenni alles jaanuarist – Mauri asemele, sest tema läks teise kooli õppima. Sammud sain kiiresti selgeks."

Are: "Vahepeal käisid tüdrukud ja poisid eraldi trennis. Nii oli juhendajal kergem meid õpetada. Pärast harjutamise järele kõik koos. Mina olin teises koolis ka natuke tantsimist õppinud."

Teele: "Minu lemmiktants on "Lambamäng", sest selles on vaja näidelda. Rahvamajas on hea tantsida, sest ruum on suur, rahulik ja vaikne.

Teisele ülevaatusel minnes oli meil närv sees. Kui saime varem tantsud läbi teha, hakkas kergem. Tallinna tuleb meiega kaasa huvijuht Kadri. Minu isa läheb laulupeole laulma."

Riiko: "Tantse oli raske õppida. "Poiste tantsu" sammud olid algul päris

rasked. Nägime palju vaeva, aga see tasus ära – saime tantsupeole!"

Karin Saago: "Poisid tantsisid teisel ülevaatusel oma tantsu väga hästi. Peo peakiri on "Las jääda ükski mets!"

7. mail istutasime oma rühmaga puid, et ka tulevikus oleks metsa. Ühe tantsuga esinesime ka maakonna tantsupidudel ja metsakonna töötajatele."

Karin Järs: "Kui õpetaja ütles, et saame esineda Tallinnas üldtantsupeol, hüppasime rõõmust lakke. Nii hea meel oli kõigil. Ka minu emal."

Õpetaja Maire Sarapuu: "Mul on fantastiliselt tublid lapsed, kes niisama trennist ei puudu. Lastel on abivalmid lapsevanemad, kes võimalusel on aidanud koolis ja rahvamajas ning olnud saatjateks maakonna tantsupidudel ja Soomes. Alati on lapsed seatud kenasti rahvariietesse. Täna kõiki meeldiva koostöö eest!"

Suveüritused

15. Kolme Tamme jooks toimub 21. juunil kell 15 Viiratsis. Jooksule saab kirja panna koduleheküljel. Osavõtumaks 25 krooni tasutakse kohapeal, pensionäridel ja lastel tasuta.

Rajad 17 ja 4,8 km, ratastoolidel 2,6 km. Parimatele auhinnad.

☞ ☞ ☞

Viiratsis on jaanituli 23. juunil kell 21. Tantsuks mängib "Strauss & X band". Moetendus Viiratsi tüdrukutelt. Üles astuvad folkriühm "Smetonski Bernai" Leedust ja folkgrupp "Tugoko" Udmurtiast.

☞ ☞ ☞

Valla koduleheküljel on võimalik avaldada tasuta kuulutusi. www.viiratsi.ee